

Till arbetspensionsanstalterna

ÄNDRINGAR GÄLLANDE ARBETSLÖSHETSPENSION OCH GENERATIONSVÄXLINGSPENSION

Vid ingången av år 1986 trädde i kraft en lag om ändring av 4 c § APL, enligt vilken även en del år 1931 födda långvarigt arbetslösa kan utfå arbetslöshetspension, samt en ändring i LFÖPL, enligt vilken systemet med generationsväxlingspension fortsätter ännu åren 1986 - 1988.

Arbetslöshetspension

Då ett fortsättande av systemet med generationsväxlingspension behandlades i riksdagen aktualiserades även frågan om den nedre åldersgränsen för erhållande av arbetslöshetspension, varvid ett nytt 11 moment fogades till 4 c § APL. Rätt att utfå arbetslöshetspension har enligt detta moment även sådan år 1931 född arbetstagare, för vilken de i 4 c § 1 mom. APL angivna förutsättningarna för pensionens beviljande har uppfyllts senast 30.6.1986. Ändringar av motsvarande innehåll har gjorts även i lagen om statens pensioner, lagen om sjömanspensioner och i folkpensionslagen. Lagtexten medföljer detta cirkulär som bilaga.

En arbetslös som är född 1.1. - 30.6.1931 kan få arbetslöshetspension på grund av att han erhållit förtjänstavgärd dagpenning för maximitiden 500 dagar, om denna tid går ut innan han fyller 55 år. Om maximitiden 500 dagar däremot går ut först efter det han fyllt 55 år, krävs det för pensionens beviljande, att den arbetslösa senast 30.6.1986 har fått arbetslöshetsdagpenning för 200 dagar under de senaste 60 veckorna. Så får exempelvis den som är född i mars 1931 och för vilken 500 dagars tiden går till ända i april 1986 arbetslöshetspension endast i det fall, att till honom har utbetalas dagpenning för 200 dagar under den fastställda 60 veckors tiden och att den 200:de dagen infaller före juni månads utgång.

Om kravet på 200 arbetslöshetsdagar eller på maximitiden 500 dagar med förtjänstavgärd dagpenning har uppfyllts före 1.1.1986 för den som är född år 1931, bestäms begynnelse datum för arbetslöshetspensionen utgående från den dag då arbetslöshetskassans eller folkpensionsanstaltens intyg undertecknats, dock tidigast från 1.1.1986.

Generationsväxlingspension

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare har tillsänts arbetspensionsanstalterna för kännedom med cirkulär 44/85.

Lagändringarna har stadfästs till övervägande del i enlighet med regeringens förslag. Systemet med generationsväxlingspension förblir i kraft åren 1986 - 1988. Den nedre åldersgräns som berättigar till denna pensionen är även i fortsättningen 55 år. Den som är född år 1931 kan således få pension år 1986. Hinder för beviljandet av pensionen är utöver den invaliditetspension som beviljas enligt folkpensionslagen även den i denna lag avsedda arbetslöshetspensionen, individuella förtidspensionen och förtida ålderspensionen.

Med avvikelse från regeringens förslag har en liten ändring gjorts i lagen beträffande den vilande pensionsrätten. Om den äldre av makarna blir arbetsoförmögen eller dör, leder inte detta längre till att en för den yngre maken redan erhållen vilande rätt till pension upphör.

Regeringen föreslog, att villkoren för fortbeståndsdugligheten i en del kommuner skulle lindras i fråga om den brukningsenhet som överlåts. I den nu gällande lagen har förteckningen över dessa kommuner ytterligare utökats.

Lagtexten medföljer detta cirkulär som bilaga.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Lag
om ändring av 9 a § lagen om statens pensioner

Given i Helsingfors den 31 december 1985

I enlighet med riksdagens beslut fogas till 9 a § lagen den 20 maj 1966 om statens pensioner, sådant detta lagrum lyder i lag av den 31 januari 1985 (91/85), ett nytt 4 mom. som följer:

9 a § -----	som är född år 1931 och som senast den 30 juni 1986 uppfyller de i 1 mom. nämnda pensionsvillkoren rätt att få arbetslöshetspension.
Utan hinder av vad som i 1 mom. stadgas om den nedre åldersgräns som är en förutsättning för arbetslöshetspension har även en förmånstagare	Denna lag träder i kraft den 1 januari 1986.

Helsingfors den 31 december 1985

Republikens President

Minister

Lag
om ändring av 15 e § lagen om sjömanspensioner

Given i Helsingfors den 31 december 1985

I enlighet med riksdagens beslut fogas till 15 e § lagen den 26 januari 1956 om sjömanspensioner, sådant detta lagrum lyder i lag av den 18 januari 1985 (52/85), ett nytt 11 mom. som följer:

15 e § — — — — —	— — — — — som är född år 1931 och som senast den 30 juni 1986 uppfyller de i 1 mom. nämnda pensionsvillkoren rätt att få <u>arbetslöshetspension</u> .
Utan hinder av vad som i 1 mom. stadgas om den nedre åldersgräns som är en förutsättning för arbetslöshetspension har även en arbetstagare	Denna lag träder i kraft den 1 januari 1986.

Helsingfors den 31 december 1985

Republikens President

Minister

Lag
om ändring av 20 § folkpensionslagen

Given i Helsingfors den 31 december 1985

I enlighet med riksdagens beslut fogas till 20 § folkpensionslagen av den 8 juni 1956, sådant detta lagrum lyder i lagar av den 18 januari och den 26 juli 1985 (53/85 och 670/85), ett nytt 3 mom. som följer:

20 §

Utan hinder av vad som i 1 mom. 3 punkten stadgas om den nedre åldersgräns som är en förutsättning för arbetslöshetspension har försäk-

rad som är född år 1931 och som senast den 30 juni 1986 uppfyller de i 1 mom. 3 punkten nämnda pensionsvillkoren.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1986.

Helsingfors den 31 december 1985

Republikens President

Minister

Lag om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare

Given i Helsingfors den 31 december 1985

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen den 14 juli 1969 om pension för lantbruksföretagare 6 a § 1 mom. 1 och 3 punkten, 4 punkten b-underpunkten och 5 punkten samt paragrafens 4 mom., 6 b § 1, 3 och 6—8 mom., 6 d § 1 och 3 mom., 6 e § samt 6 f § 2 mom.,

dess lagrum sådana de lyder, 6 a § 1 mom. 1 och 3 punkten samt 6 f § 2 mom. i lag av den 29 april 1980 (294/80), 6 a § 1 mom. 4 punkten b-underpunkten och 5 punkten samt 6 b § 1, 3, 7 och 8 mom. i lag av den 19 december 1980 (837/80), 6 a § 4 mom. i lag av den 18 januari 1985 (49/85), 6 b § 6 mom. i lag av den 21 januari 1983 (106/83), 6 d § 1 och 3 mom. i lag av den 5 februari 1982 (110/82) samt 6 e § sådan den lyder i lag av den 15 mars 1974, den 13 juni 1975 och den 21 maj 1976 (219/74, 428/75 och 414/76) samt i nämnda lag av den 19 december 1980, som följer:

6 a §

Om lantbruksföretagare till nedan i 6 b § avsedd förvärvare överlåter sin brukningsenhet, vilken helt eller delvis, likväl minst till en fjärdedel, är i hans ägo samt vilken bör anses fortbeståndsduglig och inte är väsentligt större än sådan familjebbrukningsenhet som avses i lagen om gårdsbrukningsenheter (188/77), och om han varaktigt upphör med bedrivande av lantbruk, har han rätt att erhålla generationsväxlingspension under förutsättning:

1) att han under minst fem år omedelbart före överlåtelser

a) varit bosatt på brukningsenheten och bedrivit lantbruk på den på det sätt som avses i 1 § 2 mom. 1 punkten och

b) fått minst hälften av sin utkomst av företagverksamhet i enlighet med denna lag med beaktande av verksamhetens art och omfattning eller, om så inte har skett, andra inkomster för honom än inkomst av denna företagverksamhet, under sådant år då av hans utkomst mindre än hälften erhållits av företagverksamhet i en-

lighet med denna lag, under samma år inte har överstigit minimibeloppet av den i 1 § 3 mom. 2 punkten stadgade årsinkomsten, multiplicerat med talet 7;

3) att han vid överlåtelser inte får arbetslöshetspension, individuell förtidspension, invaliditetspension som beviljats tills vidare eller förtida ålderspension enligt folkpensionslagen (347/56);

4) att honom kunde beviljas lån enligt lagen om gårdsbrukningsenheter, då enligt skäligt gängse pris såsom förmögenhet beaktas:

b) annan gårdsbrukningsenhet i lantbruksföretagarens eller makens ägo än sådan som hör till den brukningsenhet som överläts, eller annan fastighet, dock inte bostadstomt på vilken lantbruksföretagarens bostad är belägen; och

5) att han överlåtit brukningsenheten efter år 1973, men före år 1989.

Utan hinder av vad som i 1 mom. 2 punkten stadgas om den nedre åldersgräns som är en förutsättning för generationsväxlingspension har även lantbruksföretagare, som är född år 1931 eller tidigare och som på det sätt som avses i nämnda moment varaktigt upphör att bedriva lantbruk, rätt att få generationsväxlingspension. Motsvarande rätt har även lantbruksföretagare som är född under något av åren 1932—1935, om hans make är född år 1931 eller tidigare och är berättigad till generationsväxlingspension, eller om maken, efter att ha blivit berättigad till generationsväxlingspension och efter utgången av det kalenderår då pensionssökanden fyllde 50 år, har avlidit eller börjat erhålla i 1 mom. 3 punkten angiven pension. Till lantbruksföretagare som är född under något av åren 1932—1935 betalas dock inte pension för tiden innan han fyllt 55 år. När överlåtelse sker år 1987 tillämpas i stället för årtalet 1931 årtalet 1932 samt i stället för årtalen 1932—1935 årtalen 1933—1936, och vid överlåtelse år 1988 är årtalen 1933 och 1934—1937.

6 b §

Brukningseenhet betraktas som fortbeståndsduglig om den, då den är belägen inom den i 67 § lagen om gårdsbruksenheter nämnda första eller andra zonen eller i landskapet Åland, omfattar 5 hektar åker, då den är belägen inom den i nämnda paragraf angivna tredje zonen, 6 hektar åker och då den är belägen inom den fjärde zonen, 8 hektar åker, samt så mycket skogsmark att skogens skatteavkastning vid normal växt är minst 85 kubikmeter per år. Är brukningseenhetens åkerareal eller skogsmark mindre än vad som anges ovan, kan åkern och skogsmarken ersätta varandra på det sätt som närmare stadgas genom förordning. Brukningseenhet i Enare, Enontekis, Kittilä, Kolari, Muonio, Pelkosenniemi, Salla, Savukoski, Sodankylä, Utsjoki, Houtskärs, Brändö, Iniö, Kumlinge, Käkars eller Karlö kommuner betraktas dock som fortbeståndsduglig, om den omfattar 4 hektar åker. De byggnader som finns på brukningseenheten skall dessutom uppfylla jordbruksstyrelsens krav beträffande storlek och skick.

Brukningseenhet som överläts skall vara fortbeståndsduglig vid tidpunkten för överlåtelsen och under minst ett år därförinnan. Då brukningseenhetens fortbeståndsduglighet bedöms, beaktas även sådan yrkesmässig fiskeverksamhet och renhushållning som samtidigt med brukningseenhe-

ten avträds till förmån för förvärvaren samt sådan brukningseenhet som under minst ett år före överlåtelsepunkten varit i förvärvarens eller hans makes ägo och som enligt lagen om gårdsbruksenheter är lämplig såsom tillskottsområde till den brukningseenhet som skall överlätas.

Rätt till generationsväxlingspension föreligger inte, om den brukningseenhet som skall överlätas har splittrats så att förvärvaren, med beaktande av stadgandena i 4 och 5 §§ lagen om gårdsbruksenheter, inte kan erhålla lån som avses i lagen om gårdsbruksenheter.

Förvärvaren skall vara överlåtarens eller hans makes bröstarvinge, som vad ålder, hälsa, yrkesskicklighet och andra egenskaper beträffar kan betraktas som lämplig att bedriva gårdsbruk på brukningseenheten. Om sådan släkting inte finns eller av annan orsak inte kommer i fråga såsom förvärvare, kan såsom förvärvare godkännas någon annan som uppfyller ovan nämnda krav. Såsom förvärvare godkännas likväl inte den som på grund av sitt yrke, annan förmögenhet än den brukningseenhet som överläts eller sina inkomster inte kan erhålla syskonandelslån enligt lagen om gårdsbruksenheter.

Vid fastställandet av ägarandelar som avses i 5 mom. och 6 a § 1 mom. anses till brukningseenheten inte höra sådant område som förvärvaren äger ensam eller tillsammans med annan än avträdaren eller dennes make och som inte tidigare varit i avträdarens eller makens ägo.

6 d §

Generationsväxlingspension utbetalas från det besittningen av brukningseenheten övergick, dock inte förrän pensionstagaren har upphört att bedriva jordbruk och förvärvaren har börjat infria sin i 6 f § nämnda utfästelse. Pension utbetalas dock inte för längre tid än ett år före ansökan om pension eller för del av kalendermånad. Då pensionstagaren fyller 65 år, upphör generationsväxlingspensionens kompletteringsdel och grundbeloppet förändras till ålderspension.

Beviljas mottagare av generationsväxlingspension arbetslöshetspension, individuell förtidspension, invaliditetspension eller förtida ålderspension enligt folkpensionstagen eller enligt lagar, stadganden eller bestämmelser som nämns i 8 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare, indras generationsväxlingspensionens kompletteringsdel från närmast följande möjliga förfalldag sedan meddelande om beviljandet av pen-

sion inkommit till pensionsanstalten. Indras ovan nämnd pension som beviljats mottagare av generationsväxlingspension, utbetalas kompletteringsdel ånyo från ingången av månaden efter den under vilken pensionen upphörde.

6 e §

Lantbruksdistrikts lantbruksbyrå skall till pensionsanstalten avge utlåtande om

1) huruvida i 6 a § nämnd brukningsenhet skall anses vara sådan fortbeståndsduglig brukningsenhet som inte är väsentligt större än familjebrukningsenhet och huruvida avträdaren under de i 6 a § 1 mom. 4 punkten nämnda förutsättningarna vore berättigad till lån enligt lagen om gårdsbruksenheter;

2) huruvida överlåtaren skall anses ha rätt att av brukningsenheten förbehålla sig ett i 6 b § 5 mom. 2 eller 3 punkten nämnt område, huruvida brukningsenheten splittrats på det sätt som nämns i 6 b § 6 mom. och huruvida förvärvaren uppfyller de villkor som avses i 7 mom. i nämnda paragraf; samt

3) huruvida även de övriga i 6 a och 6 b §§ stadgade förutsättningarna för generationsväxlingspension föreligger.

Anser lantbruksbyrån att i 1 mom. 1 och 2 punkten angivna förutsättningar för pension inte föreligger, eller har jordbruksstyrelsen i fråga om vissa grupper av fall så beslutat, skall utlåtandet till pensionsanstalten avges av jordbruksstyrelsen. Pensionsanstalten, pensionsnämnden och försäkringsdomstolen har inte rätt att i sina avgöranden avvika från lantbruksbyråns eller jordbruksstyrelsens utlåtande till den del detta gäller de i 1 mom. 1 och 2 punkten angivna förutsättningarna.

Helsingfors den 31 december 1985

Republikens President

Genom förordning stadgas om hur de uppgifter som enligt denna lag ankommer på lantbruksbyråerna och jordbruksstyrelsen skall skötas i landskapet Åland.

6 f §

Vid ansökan om generationsväxlingspension skall till pensionsansökan fogas förvärvarens utfästelse vari han förpliktar sig att, om pensionen beviljas, behålla den överlåtna brukningsenheten ospplittrad i sin ägo samt, medan han är bosatt på brukningsenheten, själv delta i arbetet och där bedriva jordbruk under minst fem år, räknat från det pensionen begynner. Finns det flera än en förvärvare och är dessa inte makar, anses de uppfylla boendevillkoret, om en av förvärvarna är bosatt på brukningsenheten och de övriga på sådant avstånd från den att de har möjlighet att delta i arbete på brukningsenheten. Förvärvaren har rätt att avbryta infriandet av sin utfästelse på grund av att han fullgör sin värnplikt eller bedriver yrkesstudier på lantbrukets område eller av annan godtagbar orsak. Varar dylikt förhinder längre tid än ett år, skall pensionsanstalten förlänga utfästelsetiden med motsvarande tid, om inte förvärvaren visar att han själv, hans make eller annan förvärvare infriar förpliktelserna enligt utfästelsen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1986.

Denna lag tillämpas med undantag av 6 d § 3 mom. och 6 e § endast på de fall då överlåtelse av brukningsenhet sker eller i 6 g § lagen om pension för lantbruksföretagare nämnt villkorligt beslut, när pensionen grundar sig på nämnda paragraf, ges den 1 januari 1986 eller därefter, dock före år 1989.

Minister